X JUBILEUSZOWA EDYCJA
MAZOWIECKIEGO KONKURSU FILMOWEGO

MASZ POMYSŁ NA FILM - CO DALEJ?

Jak przejść od scenariusza do zorganizowanego planu zdjęciowego

Materiał edukacyjny na podstawie webinaru

Jonas Ceballo i Julia Czerniak - studenci Warszawskiej Szkoły Filmowej

Rytmy Mazowsza 2026

Cel edukacyjny

Po zapoznaniu się z materiałem uczestnik powinien rozumieć podstawowe etapy realizacji krótkiego filmu, umieć przygotować prosty breakdown scenariusza, zaplanować lokacje, ekipę i sprzęt, uporządkować podstawowe koszty oraz stworzyć checklistę i dokumentację potrzebną przed zdjęciami.

01 | OD POMYSŁU DO PRODUKCJI

Film to nie tylko zdjęcia

Kierownik produkcji spina proces od scenariusza do dystrybucji

Prowadzący opisują rolę kierownika produkcji w krótkim filmie studenckim. Taka osoba jest zaangażowana w kolejne etapy powstawania filmu: od rozwoju scenariusza i przygotowań, przez zdjęcia, aż po postprodukcję i końcowe działania. Im wcześniej produkcja porządkuje potrzeby filmu, tym łatwiej przejść przez kolejne etapy bez chaosu.

Podstawowa zasada

Im lepiej przygotujesz film przed wejściem na plan, tym mniejsze ryzyko, że kluczowe elementy rozsypią się podczas zdjęć.

1	**Development** Powstaje i zmienia się scenariusz. Już wtedy warto myśleć o tym, czy pomysł da się zrealizować przy dostępnych możliwościach.
2	**Preprodukcja** Kompletujesz ekipę, lokacje, sprzęt, zgody, dokumenty, próby i plan pracy.
3	**Produkcja** Na planie organizujesz ludzi, transport, warunki pracy i reagujesz na bieżące problemy.
4	**Postprodukcja** Po zdjęciach przychodzą montaż, dźwięk, korekcja koloru i prace końcowe.
5	**Dystrybucja** Ostatnim etapem jest późniejsze pokazywanie gotowego filmu widzom.

- **Na początku nie potrzebujesz rozbudowanej struktury, ale musisz wiedzieć, czego wymaga twój film.**
- **Scenariusz jest punktem wyjścia do decyzji o ludziach, miejscach, sprzęcie, dokumentach i czasie.**

02 | PREPRODUKCJA

Najwięcej można uratować przed zdjęciami

Scenariusz trzeba przełożyć na konkretny plan

Prowadzący podkreślają, że dobry okres przygotowań znacząco zmniejsza ryzyko problemów na planie. Po przeczytaniu scenariusza warto spotkać najważniejsze osoby z ekipy, omówić sposób realizacji scen i ustalić potrzeby produkcji. Z tego powstają kolejne decyzje: obsada, lokacje, sprzęt, próby, dokumenty i harmonogram.

1	**Czytanie scenariusza** Reżyser, operator, produkcja, dźwięk i montaż omawiają przebieg filmu, sposób realizacji oraz kluczowe potrzeby.
2	**Lokacje i zgody** Szukaj miejsc, ustal warunki korzystania z nich i zdobądź potrzebne zgody. Przy małym budżecie można proponować barter.
3	**Ekipa, sprzęt i próby** Głowy pionów kompletują współpracowników, operator planuje sprzęt z gaferem, a reżyser pracuje z obsadą.
4	**Shotlista i plan pracy** Na podstawie scenariusza i shotlisty przygotuj plan dnia: sceny, godziny, lokacje, przerzuty, obecność ekipy i czas na realizację.

Co powinien dać dobry plan pracy

Jedno miejsce z najważniejszymi informacjami na dzień zdjęć: co realizujemy, gdzie, kiedy, z kim i ile czasu mamy na wykonanie poszczególnych zadań.

03 | BREAKDOWN I KRYZYSY

Zanim wejdziesz na plan, rozpisz potrzeby filmu

Myśl nie tylko o tym, co ma się wydarzyć, ale czego do tego potrzebujesz

Przy pierwszych realizacjach podstawą jest scenariusz i prosty breakdown, czyli rozpisanie elementów niezbędnych do zrealizowania filmu. Prowadzący wskazują trzy kluczowe filary: aktorów, lokacje i sprzęt. Równocześnie produkcja powinna przewidywać możliwe problemy i wcześniej zastanowić się, co zrobić, jeśli coś nie pójdzie zgodnie z planem.

1	**Aktorzy** Sprawdź, kto występuje w poszczególnych scenach i czy terminy wszystkich osób są potwierdzone.
2	**Lokacje** Przypisz każdą scenę do konkretnego miejsca i sprawdź dostęp, zgody, dojazd oraz warunki pracy.
3	**Sprzęt i elementy sceny** Zapisz, czego potrzebują operator, dźwięk, światło, scenografia i pozostałe piony.
4	**Plan B** Zastanów się wcześniej, co może się nie udać i jak zareagujesz. Im szybciej opanujesz problem, tym mniej czasu stracisz na zdjęciach.

Pytanie produkcyjne

Przed zdjęciami zadaj sobie kilka razy pytanie: co jeśli? Nie przewidzisz wszystkiego, ale samo myślenie o ryzyku pozwala przygotować się na część kryzysów.

04 | CAMP I BUDŻET

Mały budżet nie zwalnia z dbania o ekipę

Komfort pracy także trzeba zaplanować

W filmie studenckim wiele osób pracuje bez wynagrodzenia, dlatego prowadzący zwracają uwagę na podstawowe warunki pracy. Woda, jedzenie, miejsce odpoczynku czy schronienie przed pogodą nie są dodatkiem do produkcji. To element organizacji planu, który wpływa na energię ekipy i jakość pracy.

1	**Jedzenie i napoje** Zaplanuj wodę, kawę, herbatę, przekąski i posiłek, szczególnie przy całym dniu zdjęciowym.
2	**Camp** Przygotuj miejsce, w którym ekipa i aktorzy mogą usiąść, odpocząć i schronić się przed deszczem lub innymi warunkami.
3	**Transport** Uwzględnij paliwo, dojazdy, bilety i ewentualny transport osób lub sprzętu.
4	**Sprzęt** Jeśli wypożyczasz lub pożyczasz droższy sprzęt, sprawdź warunki i rozważ jego ubezpieczenie.
5	**Budżet** Nawet przy bardzo małej produkcji spisz koszty, których trudno uniknąć. Dzięki temu wiesz, na co realnie możesz sobie pozwolić.

Zasada pracy z ekipą

Jeżeli ktoś poświęca swój czas i pomaga w projekcie bez wynagrodzenia, zadbaj przynajmniej o podstawowy komfort i warunki, które pozwalają spokojnie pracować.

05 | BARTER I NETWORKING

W filmie wiele można załatwić rozmową

Brak dużego budżetu wymaga pomysłowości i relacji

Prowadzący pokazują, że przy małych produkcjach ważna jest umiejętność szukania rozwiązań. Lokację można czasem pozyskać w barterze, proponując w zamian zdjęcia, rolkę albo obecność logotypu w napisach. Ekipę można budować przez znajomych, social media i wydarzenia branżowe.

Pomysł na barter

Jeśli potrzebujesz lokacji, zastanów się, co możesz zaoferować jej właścicielowi w zamian: materiał promocyjny, zdjęcia, krótką rolkę albo oznaczenie w napisach końcowych.

1	**Social media** Publikuj posty i relacje, kiedy szukasz konkretnych osób do ekipy.
2	**Festiwale i spotkania** Wydarzenia filmowe są okazją do poznawania ludzi, z którymi później możesz realizować kolejne projekty.
3	**Statystowanie i klaps** Nawet mniejsza funkcja na planie pozwala zobaczyć pracę ekipy od środka i nawiązać branżowe kontakty.
4	**Polecenia** Po pierwszych realizacjach sieć kontaktów zaczyna rosnąć. Ludzie polecają sobie sprawdzonych współpracowników.

- **O projekcie opowiadaj konkretnie - ludzie chętniej dołączą, jeśli rozumieją pomysł i wiedzą, po co powstaje film.**
- **Networking zaczyna się także od małych funkcji na planie. Każde kolejne doświadczenie może prowadzić do następnych kontaktów.**

06 | EKIPA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Nie próbuj robić wszystkiego sam

Jasny podział obowiązków ogranicza konflikty

Przy pierwszych filmach role często się mieszają, dlatego warto przed zdjęciami dokładnie ustalić, kto za co odpowiada. Prowadzący podkreślają też, że warto pracować z ludźmi, z którymi dobrze się współpracuje, zgrać terminy całej ekipy i nie bać się prosić o pomoc, szczególnie w produkcji, gdzie liczba zadań szybko rośnie.

1	**Potwierdź terminy** Zanim ustalisz zdjęcia, sprawdź dostępność najważniejszych osób i potwierdź wspólny termin.
2	**Rozdziel zadania** Każdy powinien wiedzieć, czym ma się zająć przed planem i podczas zdjęć.
3	**Dobierz wsparcie** Jeśli odpowiadasz za produkcję, warto mieć osobę do pomocy przy kontaktach, dokumentach, ekipie i organizacji.
4	**Wybieraj ludzi do pracy** Dobra atmosfera jest ważna, ale równie ważne jest to, czy potraficie razem działać pod presją czasu.

Dlaczego podział ról jest ważny

Na planie pojawiają się stres i nieprzewidziane sytuacje. Jasny zakres odpowiedzialności pomaga ograniczyć chaos i szybciej rozwiązywać problemy.

07 | DOKUMENTACJA

Trzymaj najważniejsze informacje w jednym miejscu

Produkcja potrzebuje porządku, nie pamięci

Prowadzący zwracają uwagę, że przy filmie szybko pojawia się wiele informacji: kontakty, lokacje, daty, dokumenty, listy sprzętu i zadania. Dobrze prowadzona dokumentacja pozwala ekipie korzystać z tych samych ustaleń i ogranicza sytuacje, w których kluczowa informacja zostaje tylko w czyjejś głowie.

1	**Lista kontaktowa** Zbierz telefony i adresy osób z ekipy, obsady oraz najważniejszych kontaktów organizacyjnych.
2	**Wspólny dysk** Trzymaj dokumenty w jednym miejscu i zapewnij dostęp osobom, które rzeczywiście ich potrzebują.
3	**Checklista** Przed każdym dniem zapisz zadania do wykonania. Prowadzący polecają robić taką listę nawet wieczorem przed kolejnym dniem pracy.
4	**Aktualne ustalenia** Pilnuj, żeby ekipa znała bieżący plan, godziny, lokacje i zmiany. Wspólna informacja zmniejsza ryzyko nieporozumień.

Produkcja jest punktem kontaktowym

Przy większej liczbie osób wiele pytań i problemów trafia właśnie do produkcji. Porządek w dokumentach i ustaleniach ułatwia szybkie udzielanie odpowiedzi.

08 | PODSUMOWANIE

Checklista przed wejściem na plan

Dziesięć pytań, które warto zadać przed zdjęciami

1. **Czy scenariusz jest podzielony na sceny i wiadomo, czego wymaga każda z nich?**
2. **Czy zrobiłem breakdown aktorów, lokacji, sprzętu i kluczowych elementów?**
3. **Czy terminy ekipy i obsady są potwierdzone?**
4. **Czy mam lokacje oraz potrzebne zgody i ustalone warunki korzystania?**
5. **Czy wiem, jakie sceny realizujemy danego dnia i ile mamy na nie czasu?**
6. **Czy ekipa ma jasny podział obowiązków i potrzebne kontakty?**
7. **Czy zaplanowałem jedzenie, wodę, transport i miejsce odpoczynku?**
8. **Czy znam podstawowe koszty i warunki korzystania z pożyczonego lub wypożyczonego sprzętu?**
9. **Czy mam plan awaryjny na najważniejsze ryzyka i nieprzewidziane sytuacje?**
10. **Czy dokumenty, plan pracy, checklisty i aktualne ustalenia są w jednym miejscu?**

Na koniec

Dobry film zaczyna się na długo przed pierwszym klapsem. Im lepiej przygotujesz scenariusz, ludzi, lokacje, sprzęt, czas i dokumenty, tym więcej energii na planie zostaje na samo robienie filmu.

Materiał opracowany na podstawie webinaru Jonasa Ceballo i Julii Czerniak przygotowanego dla uczestników projektu Rytmy Mazowsza 2026.